

BUCIA HIERONIM

(zm. I poł. XVI w.)

Obywatel wenecki, syn Trypuna, Hieronim Bucia (Buchia, Bucić), pochodził z Kotoru, gdzie urodził się w zamożnej rodzinie chorwackiej, od XII w. pełniący rozliczne funkcje na dworze serbskim, a następnie weneckim. Doktorat uzyskał na uniwersytecie w Padwie. Z Uniwersytetem Krakowskim związał się na krótko, wykładając w latach 1533–1535 *Instytucje* Justyniana. Sprowadzenie Hieronima Bucia na Fakultet Prawników do Krakowa było wynikiem zabiegów podkanclerzego koronnego biskupa krakowskiego Piotra Tomickiego, inicjatora utworzenia samodzielnej Katedry Prawa Rzymskiego, co nastąpiło w 1533 r. Bucia nie został zobowiązany do inkorporacji, tak jak w przypadku pierwszego wykładowcy *Instytucji* na uniwersytecie, Ludwika d'Alifio. Został uposażony przez Piotra Tomickiego rocznym czynszem w wysokości 25 grzywien. Mecenas dbał o wykładowcę, czego wyrazem była interwencja w 1533 r. W liście z 18 września zwrócił uwagę sekretarzowi królewskiemu oraz kanonikowi krakowskiemu i plockiemu Andrzejowi Zebrzydowskiemu, że ten nie powinien zajmować mieszkania w domu kanonika Słomowskiego, przeznaczonego dla doktora Hieronima Bucia. Tomicki stwierdził, że sprowadzony przez niego wykładowca nie dysponuje wystarczającymi środkami na wynajęcie w pobliżu uczelni dogodnego mieszkania.

Kres działalności Hieronima Bucia na uniwersytecie nastąpił wraz ze śmiercią Tomickiego. Nie podjął on poza komentowaniem *Instytucji* innych zajęć, choć w planach mece-

Drzeworyt przedstawiający doktorów prawa ofiarowujących kodyfikację prawa królowi, zamieszczony w *Constitutiones et Statuta vel Syntagmata Regni Poloniae*, Lipsk 1488 (BJ Inc. 2275)

nasa miał także wykładać bliżej nieokreślone prawo cywilne (*ius civile*). Po powrocie do Włoch pełnił rozliczne funkcje polityczne. W 1544 r. w Wenecji oskarżono go o obrazę Rady Dziesięciu. Został wypuszczony z więzienia wskutek interwencji książąt bawarskich, Wilhelma i Ludwika. Zmuszony do opuszczenia Wenecji, udał się w 1546 r. na dwór cesarski do Ratyzbony, gdzie próbował zyskać poparcie w dochodzeniu zadośćuczynienia za doznane krzywdy.

Zmarł w pierwszej połowie XVI w.

AT 15 nr 458 przyp. 1; Bartel Dzieje s. 173–174; Sondel Słownik s. 186; A. Wyczański, *Uniwersytet w czasach złotego wieku* [w:] Dzieje UJ s. 234.

Maciej Mikuła